

KÉRI JUDIT

A magánélet szociális jogi határai

(KONZULENS: DR. LAJKÓ DÓRA)

Kutatásom és ezáltal dolgozatom célja, annak megválaszolása, hogy hogyan valósul meg a *privacy* a szociális jog ellátásainak igénybevételekor.

Alapjogaink két – a dolgozat témájában kulcsfontosságú – alappilléret képező, a magánszféra védelme és a szociális biztonsághoz való jog a mindennapjainkban a szükségesnél kevesebb tudatos figyelmet kapnak. Ennek egyik oka, hogy létük nyilvánvaló számunkra. A másik oka pedig, hogy a magánszféra különféle határokig terjedhet, annak keretét jelentő *privacy* és adatvédelem sokféle módon definiált.

A szociális biztonsághoz való jog változatos felépítésű állami gondoskodás keretében gyakorolható. Az igénybe vehető ellátásokat többnyire összetett, bonyolult struktúrában szervezik meg.

A fent említett jogok összekapcsolásával – a dolgozat témáját megadva – arra keresem a választ, hogy hogyan valósul meg a *privacy* a szociális jog ellátásainak igénybe vételekor. Kérdéses, hogy milyen mértékben léphet be az állam az egyén magánszféréjébe egy őt megillető jogosultság érvényesítésekor. A két alapjog egyidejű gyakorlása mennyire jelenti azok korlátozását, milyen mértékben szükséges részleges feladásuk.

A szociális jog életünk kezdetétől, annak végéig kísér minket, aminek eredményeképp a ránk vonatkozó és a velünk változó adatokat nyomon követi. A téma egyre nagyobb aktualitással bír, hiszen az internet elterjedésével és a technika fejlődésével sok adat kerül nyilvánosságra, észrevétlenül válunk ellenőrizhetővé.

A szociális jog jellegéből adódóan az egyéneket adatszolgáltatási kötelezettség terheli, ezért van szükség az adatvédelmi szabályok általános meghatározására, és azok ellátásokhoz kapcsolódó előírásainak megtartására. Bizonytalan az ellátások igénybevétele során a megadott adatok kezelésének biztonságos módja, illetve az egyének *privacy*-jének figyelembe vétele.

Interdiszciplináris módon megközelítve a témát, annak minél átfogóbb vizsgálatához az alapjogokon túl megvizsgáltam annak pszichológiai, társadalompolitikai vetületeit, hiszen az egyének és az állam közötti kapcsolat komoly befolyást gyakorol, mind a magánszféra kiterjedésére, mind a szociális jog természetére. Az áttekintésben megjelenő jogi és nem jogi irányú megközelítés célja, a kérdéskör sokféleségének bemutatása.

A témát alkotó definíciók korábban sokféle módon kerültek meghatározásra, a fogalmi rendszer jelenleg szerteágazó, nehezen áttekinthető. Ezért a *privacy* fogalmának körüljárását széles körű vizsgálattal alapoztam meg, ennek eredményeként létrehozva egy általam kialakított új dogmatikai rendszert. Emellett összegeztem és összehasonlítottam a szociális jog adatvédelmi rendelkezéseit, azzal a tudatos erőfeszítéssel, hogy a jelenlegi rendszer átláthatóbbá váljék, valamint az emberek figyelmét adataik védelme felé fordíthatom, ezzel védve magánszférájuk szociális jog által feszegetett határát.